

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET
SZAKKÖZLÖNYE.

TIZENKILENCZEDIK ÉVFOLYAM.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. NAGY GEJZA.

ERDÉLYI MŰZEUM
359 * 1907. NOV. - 9.
KÖNYVTÁRA.

KOLOZSVÁR, 1904.

AZ EGYESÜLET TULAJDONA.

GÁMÁN J. ÖRÖK. KÖNYVNYOMDÁJA.

108067

TARTALOM.

Oldal.

I.

<i>Újévre.</i>	I.
--------------------------	----

II. Egyesületi ügyek.

Emlékeztetés <i>gy. gy.</i>	3.
A mi dolgaink	11., 17.
Szives kérés	33.
Kérelem.	37., 53., 191.
Olvasóinkhoz.	37., 191.
Egyesületi élet.	38., 64., 82., 124., 159., 192.
Méhészeti tanfolyak.	61.
Méhészeti estélyek.	160.
Meghívó a közgyűlésre.	193.

III. Szakköszlemények.

Havi emlékeztető. —ő.	4.
Parasztméhészet. —ő.	5.
A méhészet alapfogalmai. <i>Érdeklődő.</i>	6.
A méhcsalád munkaképessége. <i>id. Boconádi Szabó I.</i> 8., 30., 46.	
Tapasztalatok a Boconádi-féle kaptárról. <i>Gyulay Károly.</i> 13., 25.	
Hogyan lehet sok mézet gyűjteni az orsz méretű kaptárokbán. <i>Böölöni István.</i>	23., 44.
Kitelelés. <i>Benkő B.</i>	42.
Miképen itassuk méheinket. <i>Várady János.</i>	41.
Az éhrajról. <i>Hartviger Agoston.</i>	49.
Méhészeti előadások. <i>Kovács Antal.</i> 68., 83., 100., 137., 157.	
Vérfelfrissítés a méhtenyésztésben. <i>Várady János.</i>	74.

A műraj készítéséről. <i>Filep János.</i>	76., 90.
Valamit az anyanevelésről. <i>N.</i>	78.
A helyes rajzás és a rajzás meggátlása. <i>dr. Hilbert J.</i>	91.
Méhcshaládok vérfelfrissítése. <i>Ajtay Gecse Bálint.</i>	98.
Havi teendők a méhesben <i>U. V.</i>	124., 142., 160., 179., 193.
A legegyszerűbb, legjövödelmezőbb és legolcsóbb méhészkedés. <i>K. M.</i>	143., 162.
Vándorkaptárom. <i>dr. Hilbert J.</i>	150
A röplyuk téli szűkítése. <i>Czeising Lajos.</i>	165.
Mennyire szaporítsunk. <i>dr.</i>	188.
A parasztkaptár és alkalmazása <i>Bergmeier I.</i>	200

IV. Közérdekűek.

A méhek terített asztala. <i>Geltch Lajos.</i>	12
Néhány szó a földmivelő nép méhészkedéséhez. <i>ifj. Páder Ferencz.</i>	28
A német, osztrák és magyar méhészek 49-ik vándorgyűlése.	49., 73., 89., 181.
Mily alapelvek követendők a speculativ etetésnél. <i>Várady I.</i>	54
Jó tanács az újrendszerű kaptárokkal szemben <i>dr. Balázs F.</i>	57.
Néhány kiváló mézelő növény.	49., 80., 99.
Méhészeti tanfolyamok a gödöllői állami méhészeti gazdaságban.	84.
Tanulmánykirándulás Gödöllőre. <i>dr. Balázs Ferencz.</i>	89., 142.
Győr, a méhek ellensége. <i>ifj. Páder Ferencz.</i>	93.
Mi akadályozza a méhészet terjedését. <i>U. V.</i>	126.
A méhek a vadonban <i>K.</i>	132.
Végzés a győrszigeti cukorkagyárosok ügyében <i>ifj. Páder Ferencz.</i>	135.
A méhek törvényes védelme. <i>Sándor János.</i>	145
Az országos méhészeti egyesület bajai.	152
Méhésztársaink figyelmébe.	153.
Kérdés. <i>Balázs János.</i>	156.
A méhek értelmiségéről. <i>A. V.-ből.</i>	167
Egy kis japán rokonszenv. <i>Szentgyörgyi Lajos.</i>	169.
A méhek törvényes védelme. <i>Czeising Lajos.</i>	184.
Visszapillantás elmúlt méhész éveinkre. <i>Ajtay Gecse Bálint.</i>	195.

V. *Széptrodalom.*

Hangok a méhkasból. (Elbeszélés.) ifj. Szabó Domokos. 170., 202.

VI. *Irodalom.*

Könyvismertetés. N.	66., 137., 155.
Lapszemle.	154., 173.
Méhészeti zsebnaptár.	189.

VII. *Különfélék.*

Megcukrosodott méz folyékonyvá tétele., A vérhas., A méhek életkora., Mily messzire repülnek a méhek.	51.
A mogoró és ribizli; A méhek védelmét célzó törvények hiánya; A méhek költőfészke; Henning-féle cukortáblák	67
Műfogás; Miben különbözik a fiatal anya az öregtől; Biztos szer a méhszurás ellen; Gyűjtenek-e a méhek viaszt is? A viaszpoly ellensége.	85.
Mézribizke bor; Milyen nehéz a méh; A lépek megujítása; Darazsak elpusztítása; Mikor petézik az anya legtöbbet; A méz mint gyógyszer; A méh eltartása	100.
Uj füstölő szer; A nők és gyermekek is beoktatandók a méhészeti teendőkre; A méz köszvény ellen; Oldoszer; Ártalmas méhkenyér.	138.
Méhészek figyelmébe.	190.
Az egyesület tagjaihoz; A salétrom mint kábító szer; helyreigazítás; A vasut a méhészet érdekében.	174., 205.

VIII. *Szerkesztői üzenetek.*

Oldal. . . . . 15., 52., 86., 102., 138., 156., 174., 206.

IX. *Tagsági díjat fizettek.*

Oldal. . . . . 52., 69., 86., 103., 174., 190., 206.

X. *Necrolog.*

Szentgyörgyi Lajos. *Kohányi Gyula* . . . . . 175.

21 8 27/11

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

XIX. évfolyam.

1904. Januárus.

1. szám.

Csak 5 fillérbe kerül

egy levelezőlap, melylyel gazdagon illusztrált, s a havi teendőket és sok hasznos tudnivalót tartalmazó nagy árjegyzéket kiki megszerezheti. Aláírt czég a többek között készít

zománczott bádog mézpörgetőgépeket alsó, vagy fő ső hájtással 2 - 8 keretre, 16 koronától kezdve, a legjobbak ismert műsőségben (Részletesebb leírás az árjegyzékben). Továbbá:

gőz-viasz- és mézolvasztókészülékeket vasgavarral járó erős sajtoló berendezéssel 22 koronáért. A készülék gyümölcsajtolásra is nagyon alkalmas.

Ajfonsus-féle műlépeket teljesen tiszta méhviasszból készítik. Szabadalmazott és sokak nyilatkozata szerint a **legjobb műlép**. A belföldön kizárólag nálam kapkátó, még pedig kívánt nagyságban **kgonként 4 kor. 80 fill-ért; 3 1/2 kgr. 16 kor. 20 fill.** Ismét elárúsítóknak árengedmény. A műlép beragasztására vonatkozó utasítást minden csomaghoz melléklek.

Népkaptár szalmából 30 keretre, melyek bádogsávokon függenek. A kaptár fala erős, 6 cm. vastag. **Darabja 6 kor. 60 fill.** Bővebbet az árjegyzékben.

„Universal” etetőkészülék híg és sűrű, vagy szilárd táplálékkal való etetésre bármilyen rendszerű kaptárban télen-nyáron alkalmazható. Továbbá: **flüstölőkészülékek, »rozvédők, méhészkeptyük, fűdelező kések, heronák, Gerstung- és Preusz-féle anyakalitikák, keretlécsek, rajfogók,** szóval minden méhészeti eszköz nagy választékban.

SIMMICH FR. első osztr.-sziléziai kereskedelmi méhtelege. **JAUERNIGBAN, Osztrák-Szilézia.**

Elsőrendű kitüntetések, Temesvártt és Teschenben 1902-ben **arany-érmert** nyert 9.—12.

Apró hirdetések.

Mézpörgető, méztartó bádog-edény

jutányos áron kapható Zeiler Géza bádogosnál Kolozsvar (Mátyás- király- útca 4.) Ugyanó elvállal **mindenne- mü bádogos munkát. Javításokat** jutányos áron, pontosan teljesít. Ár- jegyzéket kívánatra bérmentve küld.
— (12—12.)

Boczonádi-féle eredeti kaptárok.

1. Egyes kaptár 25 mm. vastag deszkából bételeés nélkül, de bételeésre előkészítve, az ablaküvegezést kivéve teljesen fölszereléssel **11.50** korona.

2. Egyes kaptár minden részében

teljesen bételeve, teljesen fölszerelve **16** korona.

3. Kettős kaptár minden részében teljesen bételeve, teljesen fölszerelve **28** korona.

Az árak az újpesti vasútállomásra szállítva értendők

Újpesten, Széchenyi-útca 7. sz.

3—3 **Id. Boczonádi Szabó Imre.**

400 kgr. finom mézet, kgronként 1 kor.- és 5 kgr. postán, utánvétellel bérmentve 7 koronáért elad **Pinkert József**, tanító **Begaszentgyörgyön.**

2.—3.

NOL kaphatók a legolcsóbb **keretléczek** és **négyes Mayer-kaptárok?**

PICZEK ALAJOS méhésznél, Farkashidán, u. p. **Keresztúr** (Pozsonyvármegye)

100 drb 1 méter hosszú **keretléc**, 25 mm. széles, 5—6 mm. vastag, 3 oldal on gyalúva 1 k. 60 fill. 100 keret földarabolva szintén 1 k. 60 fill.

Kész keretek (orsz. mér.) távolsági kapcsokkal darabonként 4 fillér.

Orsz. mér. egyesületi kaptár (30 keret) teljesen fölszerelve, befestve, kákával bételeve 5 K.

Négyes Mayer-kaptár (dúcz) pontosan készítve, teljesen fölszerelve, befestve és kivi- lülről kákával csinosan burkolva 20 K.

Rakkaptár (Christ-féle) 3 ládikával 30 keretre, tetővel, fenékkal, 1 1/2 hüvelyk vastag deszkából készítve, teljesen fölszerelve 5 K. — Az árak farkashidán értendők. Elvállalok e szakba- vágó más asztalosmunkákat is a legolcsóbb áron. 10.—12.

Mintegy **60 métermázs**
szép tarlóvirág-méz
eladó a „Szétekintő Méhész“
szerkesztőségének

sajtényi nagy méhtelepén.

A mézet nagyban való rendelésre fél métermázsás új szállító-edényekben, kicsinyben 5 klgmos dobozok- ban szállítjuk. Egy 5 klgmos doboz méz ára : **7 korona.**
A méz tisztasága és jósága felől jótállást vállalunk.

Szakértők által a legcélszerűbbnek

elismert

Mézes üvegek.

Alumínium fedővel,
parafa- és helyrag-
papír betéttel

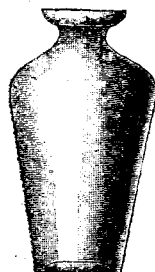
Karimával.

Lecsiszolt nyakkal.

Üvegfedő, gummi-
gyűrű és
fémcsavarral.

Karimával.

Levegőt szűrővel.

1879 sz.	1/8 Kiló	16 fill.
1/4 "	"	18 "
1/2 "	"	24 "
1 "	"	32 "

1880. sz.	8 fillér
10 "	"
14 "	"
22 "	"

1881. sz.	— fillér
12 "	"
16 "	"
24 "	"

1883. sz.	1/4 L.	36 fill.	1/2 K
0/35 "	"	40 "	"
1/2 "	"	48 "	"
0/6 "	"	56 "	"
1 "	"	80 "	"
2 "	"	1-20 "	"

U. a. finoman
nikkelezett fedővel

1/8 Kiló	14 fill.
1/4 "	16 "
1/2 "	24 "
1 "	32 "

A két első üveghez a csatolt rajz szerint **nyoloz színben**
nyomott, diszes czimkét **díjtalanul mellékelünk**

35. sz. Külön árjegyzék az összes mé-
hészeti üvegczikkekről kívánatra
ingyen és bérmentve.

Egyesült Magyarhoni Üvegyár Részv.-Társ.

Budapest,

6.- 6.

VI., Nagymező-útcza 8. sz.

Tűzmentes pénzszekrények.

REMÉNYIK L. és FIAI

VASKERESKEDÉSE

KOLOZSVÁRTT, FÓTÉR.

Legjobb fajta vihar- és istálló-lámpák.

Vasbűtorok nagy választékban.

Ajánlom jól berendezett raktáromat mindenemű **méhészeti cikkekben**; u. m. országos méretű **Bodor-féle kaptárak**, legjobb minőségű **műlép**, **javitott mézpörgetők**, **Hannemann-féle rács**, herefogók, **keretfogók**, méhész-pipa, dohányzó- és nem dohányzóknak, méhész-sipkák, kaucsuk-keztyűk és mindennemű lép- és sejt-kések nagy választékban.

Mezőgazdasági és kertészeti cikkekből különösen ajánlom a legjobb minőségű **vasekéket**, kézi kukoricza-morzsolót, amerikai aczélvillákat, kaszákat, sarlókat, gereblyéket, amerikai szénafűrészeket. Továbbá kerti fűrészeket, kerti ollókat és szemző késeket.

Végül fölhevonom b. figyelmét **konyhaberendezési és háztartási** cikkeimre, melyek közül ajánlok különféle vajverő-gépeket, amerikai fagylalt-gépeket, ruhamángoló és facsaró gépeket, kitűnően zománczott lemez- és öntött edényeket. Raktártartok még valódi berndorfi alpacca és alpaccaezüst evőszerekből és nickel edényekből.

Vidéki megrendeléseket azonnal és pontosan eszközlöm.

Kiváló tisztelettel:

Reményik L. és Fiai.

12 — 12

Ló- és marhanyíró-ollók.

21 4 177

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

XIX. évfolyam. | 1904. Februárus.

2. szám.

Legolcsóbb hirdetés!

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“-ben:

Garmond-soronként: 16 fillér.

Egész oldal (187 □ cm)

egyszeri hirdetése: . 6 kor. — fill.

Féloldal   »   »   3 kor. 20 fill.

Negyed-oldal   »   »   1 kor. 60 fill.

Egyesületi tagoknak és féléves hirdetőknak 10%-kal,
egész-éves hirdetőknak 15%-kal olcsóbb.

Kis-hirdetés félhasábos soronként 16 fillér. Egyesületi tagoknak 8 fillér.

A hirdetési díjak előre beküldendők.

Hirdetéseket elvállal:

a MÉHÉSZETI KÖZLÖNY kiadóhivatala
Kolozsvártt, Hosszu-útca 18. sz.

Apró hirdetések.

400 kgr. finom mézet, kgronként 1 kor.- és 5 kgr. postán, utánvétellel bérmentve 7 koronaért elad **Pinkert József**, tanító **Begaszentgyörgyön**.
3—3

Phacelia magot 10 deca értéknelküli mintaként 80 fillér előleges be-

küldése mellett küldök, **Gebhardt Imre** **Har a** (Pestmegye.) 1—1

Fütesre alkalmas fedett lépes méz orsz. méretű keretekben, különként 1-20 korona eladó, **Bód László** **Német-Bencsek**. 1—1

HOL kaphatók a legolcsóbb **keretléccek** és négyes **Mayer-kaptárok**?

PICZEK ALAJOS méhésznél, **Farkashidán**, u. p. **Keresztúr** (Pozsonyvármegye) 100 drb 1 méter hosszú **keretléc**, 25 mm. széles, 5—6 mm. vastag, 3 oldalon gyafúlvá 1 k. 60 fill. 100 keret földarabolva szintén 1 k. 60 fill.

Kész keretek (orsz. mér.) távolsági kapesokkal darabonként 4 fillér.

Orsz. mér. egyesületi kaptár (30 keret) teljesen felszerelve, befestve, kákával bélelve 5 K.

Négyes Mayer-kaptár (dúcz) pontosan készítve, teljesen felszerelve, befestve és kivülről kákával csinosan burkolva 20 K.

Rakkaptár (Christ-féle) 3 ládikával 30 keretre, tetővel, fenékkal, 1½ hüvelyk vastag deszkából készítve, teljesen felszerelve 5 K. — Az árak **farkashidán** értendőek. Elvállalok e szakbavágó más asztalosmunkákat is a legolcsóbb áron. 11.—12.

Mintegy **60 métermázs**
szép tarlóvirág-méz
eladó a „**Széttekintő Méhész**“
szerkesztőségének 3.
sajtényi nagy méhtelepén.

A mézet nagyban való rendelésre fél métermázsás új szállító-edényekben, kicsinyben 5 klgmos dobozokban szállítjuk. Egy 5 klgmos doboz méz ára : **7 korona**.
A méz tisztasága és jósága felől jótállást vállalunk.

Megvételre

keresek parasztkasokban jó méhcsaládokat. Megegyezéskor előleg, esetleg teljes érték kifizetése. Átvétel első tisztulási repülés után azonnal. Szíves értesítést kér

TÖRÖK ARTHUR, mérnök

Kolozsvár, Magyar-utca 1. sz.

1—3

Csak 5 fillérbe kerül

egy levelezőlap, melylyel gazdagon illusztrált, s a havi teendőket és sok hasznos tudnivalót tartalmazó nagy árjegyzéket kiki megszerezheti. Alúlról czégg a többek között készit

zománczott bádognépzörgetőgépeket alsó, vagy fő ső hajtással 2-8 keretre, 16 koronától kezdve, a legjobb ismert minőségben. (Részletesebb leírás az árjegyzékben). Továbbá:

gőz-viasz- és mézolvasztókészülékeket vascsavarral járó erős sajtoló berendezéssel 22 koronáért. A készülék gyümölcössajtolásra is nagyon alkalmas

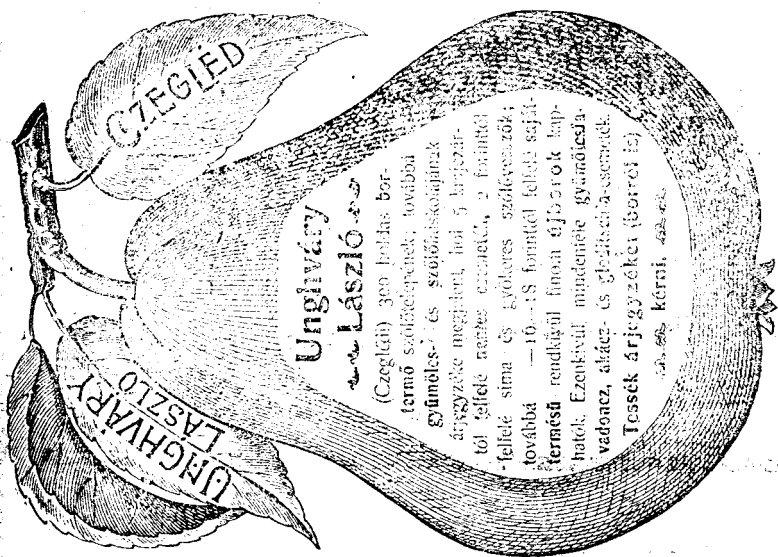
Alfonsus-féle műlépeket teljesen tiszta méhviasszal készítenek. Szabadalmazott és sokak nyilatkozata szerint a legjobb műtép. A belföldön kizárólag nálam kapkato, még pedig kívánt nagyságban kgronkét 4 kor 80 fill-ert; 3 1/2 k r. 16 kor. 20 fill. Ismét elárúsítóknak árendemény. A műlép beragasztására vonatkozó utasítást minden csomaghoz melléklek.

Népkaptár szalmából 30 keretre, melyek bádognépvonokon függenek. A kaptár fala erős, 6 cm. vastag. Darabja 6 kor. 60 fill. Bővebbet az árjegyzékben.

„**Universal**“ etetőkészülék híg és sűrű, vagy szilárd táplálékkal való etetésre bármilyen rendszerű kaptárban télen-nyáron alkalmazható. Továbbá: füstölőkészülékek, orcvédők, méhészkészítők, fűdető kések, boronák, Gerstung- és Preusz-féle anyakaliták, keretláncok, rajogók, szóval minden méhészeti eszköz nagy választékban.

SIMMICH FR. első osztr.-sziléziai kereskedelmi méhtelepe **JAUERNIGBAN. Osztrák-Szilézia.**

Elsőrendű kitüntetések, Temesvárt és Teschenben 1902-ben arany-érmert nyert. 11.—12.

Miért nyujtok?

1—2—3 évre (kamat nélkül): városok, községek, megyék, vízszabályozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek.

5-9

A hitelnyújtás szőlőveszére és borra nem vonatkozik.

REMÉNYIK L. és FIAI

VASKERESKEDÉSE

KOLOZSVÁRTT, FÖTÉR.

Legjobb fajta vihar- és istálló-lámpák.

Vasbútorok nagy választékban.

Ajánlom jól berendezett raktáromat mindenemű **méhészeti cikkekben**; u. m. országos méretű **Bodor-féle kaptárok**, legjobb minőségű **műlep**, **javitott mézpörgetők**, **Hannemann-féle rács**, herefogók, **keretfogók**, méhész-pipa, dohányzók- és nem dohányzóknak, méhész-sipkák, kaucsuk-keztyűk és mindennemű lép- és sejt-kések nagy választékban.

Mezőgazdasági és kertészeti cikkekből különösen ajánlom a legjobb minőségű **vasekéket**, kézi kukoricza-morzsolót, amerikai aczélvillákat, kaszákat, sarlókat, gereblyéket, amerikai szénafűrészeket. Továbbá kerti fűrészeket, kerti ollókat és szemző késeket.

Végül fölhivom b. figyelmét **konyhaberendezési** és **háztartási** cikkeimre, melyek közül ajánlok különféle vajverő-gépeket, amerikai fagyaltgépeket, ruhamángoló és facsaró gépeket, kitűnően zománczolt lemez- és öntött edényeket. Raktártartok még valódi berndorfi alpacca és alpaccaezüst evőszerekből és nickel edényekből.

Vidéki megrendeléseket azonnal és pontosan eszkozlöm.

Kiváló tisztelettel:

Reményik L. és Fiai.

Ló- és marhanyíró-ollók.

Méhészeti Közlöny.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HONAP 1-ÉN.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület tagjai a tagsági díj fejében kapják. Tagsági díjak: rendes tagok részéről egy évre 4 kor., a lap előfizetési ára egész évre 8 kor. — Minden pénzküldemény O. Zzögön Rácz Mihály egyesületi pénztáros urhoz, Kolozsvár Mátyás király-tér, Bánffy-palota-küldendő.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények és reklamációk a „Méhészeti Közlöny szerkesztőségének Kolozsvár, Magyar-úteza.“ czimzendők.

Reklamációkat csak a következő hónap 15.-éig és csak a postahivatal útján fogadunk el

Közleményeink utánnomása a forrás teljes és pontos megnevezése nélkül tilos.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Felelős szerkesztő: Szentgyörgyi Lajos.

Mindenfelé hangzik még a jókivánság:

Boldog új esztendő! boldog új esztendő!

Mi sem kezdhjük a »*mi dolgainkat*« más kivánsággal, mint azzal, hogy adjon az ég ura Erdélyrészi méhészeteinkre is egy olyan új esztendőt, a mely a méhekre és méhészekre egyiránt áldásos, boldog legyen.

S különösen pedig Egyesületünk drága életére kérünk Istentől áldást és békességet, mert bizony igen-igen ráférne, e mégis nem közönséges dolgot teljesítő, becsületes testület életére.

Dolgozik ez — édes feleim, a hogy mondani szokták: kézzel-lábbal, igen közel már 25 éve — és mégis-mégis erősen észrevehető ebben a nemtörődömség, és pedig fájdalom első sorban, a mi drága erdélyrészi területünkön. S pedig valóban, ugy megcsináljuk, mi különösen »*tüzcsinálókul*«, a mi dolgainkat, hogy ha azt csak sejtjenék is ügyfeleink, véghetetlenül megbánnák közönyös viselkedéseiket. Sok éjjeli órát átvirasztottunk, fölébredve álmainkból, avval a tépelődéssel, hogy hát ugyan mégis, hogy nem értik az emberek a »*hivogató*« szót, hogyan nem iparkodnak valójában fölvirágoztatni egy olyan intézményt a melyen különben is annyi a virág, annyi az élet és a hol még a gyümölcs is oly könnyen hull az ember ölébe, ha csak parányi részben is föl fogni bírja az áldott természet bölcs háztartását.

Valóban itt az idő, hogy tömörüljünk számban és érzésben is, — mert szét jár a sátán, — vagy a »nagy« irással szólva: a farkas is háborgatja a mi nyájainkat.

S azt itt erdélyrészi központunkban vesszük észre igen érzékenyen; s valóban minden oldalról, a hány felől csak jöhetnek a megpróbáltatások.

Ugy fogynak az emberek! Ugy gyérül a régi erős gárda! S mi kell, hogy azt nézzük még folyvást, a kiknek bizony ezen kívül is bőségesen lenne, hogy mit csináljanak. De hát a gondviselés útjai kifürkészhetetlenek s nekünk azon meg kell nyugodnunk s dolgozunk helyünkön addig, a míg int, hogy no már pihenhetsz: megértettek, segítenek, jobban lesz ezután.

Oh bár csak ez az év lenne az, a melyben ezek az érzések nyilvánulnának! Hogy jönne segítségünkre összes raja, legalább ennek a mi szép kis Erdélyiünknek. S igen jól esnék, ha egyes szakadékaik onnan »tulról« is sereglenének, különben elég okszerűen s igazi melegséggel készített és gondozott köpünkbe.

Bizony kívánatos volna, hogy ne idegenkedjenek sem fönn, sem alant még mindig, még *cimüinktől* is, hanem testvéri kezet fogva üdvözöljük egymást *anya- és leány*, úgy, a mint az csakugyan megvárható is volna az intézők részéről.

De hát úgy van az édes feleim, hogy ha csakugyan beválik s pedig be kell válnia annak a »*bocsonádi*« nak; akkor aztán igazán jól lesz a mi dolgunk, lesz akkor bogár és méz bőségesen s bizonynyal újabb-újabb rajok özönlése is.

Ne féljünk attól, hogy legyür egyik másik ellenségünk, mert hiszen van Erdélyben még őserő bőven, s én ehhez az őserőhöz szeretnék appellálni az első napokban. Es annyit kérni csupán, hogy értsük meg egymást s szerény kis organomunkat, Egyesületünknek, különben talán mégis nő . . . elég beszédes Közlönyét ne hagyjuk, . . . ne hagyjuk! . . . járassuk! . . . olvassuk!! és írjuk!!!

Mert hát ismét az irással szólva: *az idők gonoszok*. S ha mi magunk nem leszünk, *mint egy szív, egy lélek*, bizony-bizony szomorú ébredésünk következhetik. S az, aztán lenne igazán szomorú, hogy az *Erdélyi védbástya* szétrobbantott. Feleim! az erdélyi kurucok félve várják az ítélet kimondását!!

De nem . . . nem! egy közös Gondviselőnk van nekünk »*Országos*«-nak és »*Erdélyrészi*«-nek. Egy igazi nemes taliánunk kerekedett, a bizonynyal be fogja látni, hogy az *erdélyi ügyek* is számbavételre érdemesek. Ezt a Talliánt Isten hozta, Isten adta! S mi hisszük, hogy sajtó sebeinkre elegendő gyógyító írt hozott és juttat Ó nagyméltósága.

Nem várunk mi valami különös kegyet, annál kevésbé jutalmat, szerény ténykedésünkért, csak egy kis jóindulatu elismerést

s a megélhetéshez mégis bizony egy kis megérdemelt segílyt. Oh, mert hiszen mi is tulajdonképpen az állam szekerét toljuk és pedig tisztességes igyekezettel. S erősen fájna, ha az bármí ok miatt kizökkenne abból az útból, amely oly alaposan elkészítettett vala számára.

Kövessünk el hát mindent szeretett feleim, hogy élhessünk önérzetesen és pedig a magunk becsületéből, hogy lehessen igazán boldogító az új esztendő, ügyünkre és mindannyiunkra.

Még egyszer s még sokszor boldog új esztendőt!

Szerkesztő.

Emlékeztetés.

Tisztelettel figyelmeztetjük összes tagtársainkat, hogy ha a jan. 31-re összehívott közgyűlésünk részvétlenség miatt nem lenne megtartható, ahhoz 8 napra újabb közgyűlésre hívjuk össze egyesületi tagtársainkat, amely gyűlés a 33-ik §. értelmében, a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határoz.

A rendes közgyűlésen azonban a 34 §. szerint kétannyi tagnak kell jelenlenni mint a hány egyesületi tisztviselő van jelen.

Reméljük, hogy e másodikra nem lesz szükség. hisz megmutattuk a közelebbi évek folytán, hogy igazában szeretjük egymást s igen szívesen vagyunk együtt egy pár órára

Egyidejűleg affelől is értesíteni kívánjuk olvasóinkat, hogy nagy sajnálatunkra a szerkesztői segédkezéstől Nagy János szaktanár, *főmunkatárs*, vissza lépett. S kérjük a vele levelezésben állott méhészeti szakíró társainkat, hogy továbbra e nemű levelezéseiket s közlönyünkbe küldendő szakcikkeiket direkt Szentgyörgyi Lajosnak címezve küldjék s általában minden a lapba tartozó dolgaikat, hirdetéseket stb. És pedig minden megszakítás és zsenirung nélkül, mert vele is éppen úgy szóba lehet elegyedni, mint bármelyik egyszerű felünkkel. Különben azon lesz szerkesztőnk, hogy barátságos levelezés útján is fölkérje veterán társait segítségre, tömörülésre, s általában minden föllelhető »*szemrevaló*« társait.

Hadd zsongjon Erdélyrészi közös köpiünk, ugy a mint azt megilleti.

---

gy. gy.

Januáriuſ.

Midőn e sorokat írjuk, magas hó borítja a nyáron ezernyi virágtól ékes mezőt. A madárdaltól hangos erdőben méla csend honol, a folyók jégpáncélt öltöttek és a csörgedező patakok elrejtöztek a fehér takaró alá. Az öreg nap is álmataĝon bobiskol le az égboltozatról s mintha eltette volna melegítő sugarait szebb időkre, mert fagyasztó a hideĝ.

A nagy természet téli álmát alussza.

Szegény kis méheink, ti ébren vagytok s bizonyára sokan közületek keservesen fáznak, mert gazdáitok nem védtek meg kellően a hideĝ ellen; szárnyaitok gyors mozĝatásával kell a hiányzó meleĝet pótolnotok, hogy meg ne dermedjeteĝ. Nem gondolták meg előre gazdáitok, hogy ha teljesen ébren vagytok és a hőfejlesztés munkáját végziteĝ, többet eszeteĝ, mézetök idő előtt elfogy és ti étlen haltok meg, vagy hogy a felhalmozódott bélsárnak eltávolítása végetteĝ a szükség kikényszerít a laktól, a hol megfagytok és soha többé vissza nem térteĝ.

Figyelmeztetni szeretnők méhésztársainkat, hogy e zord időben is gondos figyelemmel kísérjék kívülről méheiket.

Alig észrevehető csendes moraj hallatszik a laktól, a mely jól érzi magát, mert a méhek nem fáznak, mézüĝ van és nyugalmat semmi sem zavarja. A fázó családok panaszos zúĝást hallatnak, melyet szárnyaiknak rezgetteĝe okoz. Segíteni kell a lakoknak melegen betakarásával, illetve az üres méztér, az ajtó- és ablak közének rozsz hővezető anyaggal való kitömésével most bár, miután a betelelés nem volt elég gondos. Figyelemmel kell kísérni a családokat annyival inkább, mert az elmúlt méztelen esztendőben bizonyára sokan szükösen telelték be méheiket és ezért sok méhes körül ólálkodik az éhhalál! Természetesen az ily módon takarékoskodni akarók nagyon megkeserülík könnyelmű eljárásukat; azonban még mindig jobb, ha a hiányzó mézet most adják be az éhezőknek, mely célból a családöt ideiglenesen meleg helyiségbe kell vinni, mert így még megmenthetík, mintha ezt tenni elmulasztják és a család éhen pusztul.

Télen etetni csak elkerülhetetlen esetekben szabad, mert azzal a családöt veszélyeztetjük. Etetésre legalkalmasabb a fedett méz, használható perĝetett és csurgatott méz is hígítatlan állapotban

csak kissé langyosra melegítve, és végül alkalmazhat a gyakorlott méhészt pótszereket. Egyszerre annyit kell adni, hogy a teljes kitarvaszodásig elég legyen, mert a méhek ismételt felbolygatása többszörösen káros.

Jó esztendőben ily kényszeretetés szüksége nem igen fordul elő, mert ha méz bőven volt, rendszerint a méhek is megkapják a magukét, ám de a múlt esztendő általában a leggyengébbek közül való volt és ezért résen kell lennünk.

December 22. óta a napok hosszabbodnak és a nappalok növekedésével reménységünk is gyarapszik és a jobb jövőbe vetett hitünk is erősödik. Borúra mindig derü következik; a bánatban és örömben felváltva van részünk az életben és így jogosan várhatjuk, hogy a sovány méhészeti esztendők után kövér éveket tartogat a jövő kedves méheink számára, melyek alkalmasak lesznek feledtetni velünk a nem egészen kellemes multat.

ö.

Parasztméhészet.

Mintha látnám, hogy mosolyog a nyájas olvasó. Kissé elbizakodva mosolyog a kezdő műméheszt, mivelhogy ime itt parasztméhészetről ír valaki, a melytől már ő is bucsut vett; szánakozóan mosolyog a Dzierzonista, a kinek a méhese rendhen van; némi érdeklődő mosolylyal olvasta a címet az, a kinek volt már oka a fejét vakargatni, a keretes kas miatt; a kipróbált méhészt úgy érzi, hogy egy régi nótára készül rágyujtani valaki. Hm! A régi nóták mindig szépek, sokszor szebbek, mint az újak. Igazában pedig azokhoz szólok legfőképpen, a kik a régi mód szerint méhészkednek, de több hasznot óhajtának nagyobb költség nélkül; azután a megtértekre gondolok, a kik nem boldogultak a keretes kassal, a kik sok drága idő elfecsérlése és sok fényes koronának haszon nélkül való kiadása árán belátták, hogy nem nekik való a sok elmélet és visszatértek első szerelmökhöz: a hű és kedves paraszttrendszerhez.

Mert hiába! Nem mindenkinek való a műméhészt. Ahhoz nemcsak kedv és magasabb foku értelmiség, hanem sok tanulmány és idő — meg egy kis tőke is szükséges. Köznépünk elég értelmes ugyan, de a földművelés felette igénybe veszi idejét és erejét; a kinek pedig nincsen ideje, kedve vagy módja a műkasokkal bibelődni, maradjon a parasztkasnál.

Hazánkban még ma is jóval több méh van parasztkasban, mint műkaptárban. A Maroson sok víz is fog még lefolyni, a mig más-

kép lesz. Nem is kívánatos, hogy a parasztkas máról holnapra eltűnjék; nem kívánatos, de nem is lehetséges, mert — a mint már érintém — a műkasban *haszonnal* való méhészkedésnek sok oly feltétele van, melyekkel a szegény ember rendszerint nem igen rendelkezik. Ezen feltételek megszerzéséhez és így a műmészetre való fokozatos áttéréshez az utat megmutatni a parasztkasok helyes készítése és kezelése módjának leírása által — célja e közleménynek.

A parasztkas jól kezelve jól és biztosan jövedelmez, természetesen kevesebbet, mint a műkas, de azért is követel kevesebb időt, kevesebb fáradságot, kevesebb tanultságot és igen csekély kiadást. Mind oly körülmények, melyek a szegény és kevésbé tanult embernél ellene szólnak a műkasnak.

S ha már most ilyen beszéd után azt hinné valaki, hogy én a parasztmészetnek vagyok szószólója, nem itélne helyesen. Több mint 18 éve műkasokban méhészkedem, de ezen hosszú idő alatt sokat láttam és tapasztaltam. Kénytelen vagyok megállapítani, miszerint nem azt kell hirdetnünk feltétlenül, hogy félre a parasztkassal, mert az özönviz előtti szerszám, és hogy esakis a műkas által üdvözülünk, mert ez így nem igaz. Az alacsonyabb értelmi fokon álló és nem eléggé tanult ember kezében a műkaptár nagy kárára van az illető egyénnek. A kisebb értelmű ember maradjon a parasztkas mellett, de *tanulja meg azt jól kezelni*, mert parasztmészeink 90 százaléka nem tud a parasztkassal sem bántani s kezében valóságos veszedelem a műkas, — de ha a parasztkast jól készíteni és kezelni megtanulta, a méhesből való jövedelmet megsokszorozhatja.

(Folytatása köv.)

ő.

A méhészet alapfeltételei.

A méhészettel, mely mezőgazdaságunk egyik legjövődelmzőbb ága lehetne — sajnos — hazánkban ezen gazdasági ággal vajmi kevesen foglalkoznak. Hiába valók a buzdító szavak, a jó tanácsok mind ezek pusztában elhangzott ígék, gyümölcsöt nem hoznak. Hol keressük e baj okát, minek tulajdonítsuk ezt a nemtörődömséget, a tudatlanságnak-e, vagy a féltékenységnek, mely a méhekkal való foglalkozástól sokakat tart vissza, vagy talán azon pár korona fölálkozásának, melylyel minden méhésznek saját jól felfogott érdekében adózni kell.

Mindezek oly gyenge érvek, hogy a legkisebb jó akaratral meg lehet dönteni.

Mint minden foglalkozási ágnak, úgy természetesen a méhészetnek is alapot kell teremteni.

A földmivelő fiát megtanítja szántani, vetni, aratni, a gazdasági eszközökkel bántani, oktat, nevel, ép úgy, mint a tanító az iskolában, vagy az iparos a műhelyben s ezzel a fiatalság jövő foglalkozásának az alapját teszik le. Kétségtelen, hogy úgy a méhészetnek, mint minden foglalkozási ágnek, hogy azt magunkra úgy, mint másokra nézve is hasznossá tessük, első és legfontosabb feltétele az érdeklődés, az ügy iránti lelkesedéssel párosult kitartás; ha ez az első feltétel meg van a méhészet iránt, következik egy kis anyagi áldozat, egy-két méh család vétele s az azok gondozására legszükségesebb eszközök beszerzése Nagy befektetés előre senkinek sem ajánlható, mert következhetik esetleg egy silány nyár, vagy kemény tél, mely a méhállományt megtizedelheti s így nagyobb befektetésnél a veszteség is érzékenyebben sújt.

A társadalmi osztályokat vizsgálva, azt látjuk, hogy a méhészetet, mint mellék foglalkozást, a közép és alsó osztályokban üzik. A gazdagok, kik áldozhatnak, méhészettel nem foglalkoznak. A szegényebb sorsúak, kik a mindennapi szükségletet is alig képesek fedezni, 50—100 koronánál többet méhesük felállítására nem áldozhatnak. Szerintem ez alaptökének elég is, mert hiszen ha a kitartás, érdeklődés megmarad s csüggedés nem áll be, egy pár év alatt a két családdal megkezdett méhállomány önként hozza meg a minta méhesbe befektetendő tőkéét. S mégis csudálatos, hogy hazánkban főképp a földmiveléssel foglalkozó gazdák körében — hol a méhészkedésre s a méhészet előnyeinek kihasználására a legjobb alkalom kínálkozik — oly kevés az érdeklődés.

Itt újból kérdehetem, hol keressük e nemtörődömség okát, a tudatlanságban, a szegénységben vagy a gyakorlati oktatás hiányában? Talán ez utóbbi hiányában, mert ha az érdeklődés meg is van, ha nincs ki az első gyakorlati oktatást megadja, a kezdő lépéseket megmutassa, bizony nehezen tud bárki is zöldágra vergődni Csak a kezdet nehéz mindenben a továbbiak önként jönnek. Ha valaki egyszer a méhek társadalmi életével megismerkedik s nem fél azok mérges fullánkjától, az azokkal való foglalkozást a legkellemesebb időtöltésnek fogja tekinteni, mert hiszen abban zenét, költészetet, politikát, szóval mindent, a mi csak az ember lelkét nemesíti, fel lehet találni.

A gazdagnak kellemes időtöltés, a szegénynek jövedelmező forrás.

Gyakorlati oktatásra van szükségünk, úgy lefelé, mint felfelé! Méhészeti vándor tanítót kormányunk oly kevés számban bocsát a gyakorlati oktatás céljából a nagy közönség rendelkezésére, hogy azoknak teljes lehetetlen fizikai idő hiányában mindenféle minden érdeklődőnek a gyakorlati oktatást megadni.

Méhésztársak! Ha valakibe látjuk a jóakaratot, az érdeklő-

dést, a méhészet érdekében, ragadjuk meg az alkalmat mi, adjunk oktatást, utbaigazítást, ha keveset tudunk is osszuk meg azt, mert ezzel nagy szolgálatot teszünk.

Ne zárkozzunk el, tömörüljünk az ügy érdekében, legyen jelszavunk Petőfivel:

»Egyesülés diadalmat arat,
Pártszakadás romlásra vezet,
Vállat-vállhoz! s a nap alatt
Nincs, ki ledöntse e sziklafalat«.

Érdeklődő.

A méhcsalád munkaképessége.

(III. Folytatás.)

Mindezekből kétségtelenné válik, hogy nagy méhcsaládok számára megfelelő nagy kaptárra van szükségünk. Némely méhésztárs azon is elcsodálkozik, hogy az én nagy kaptáromban a múlt évben 25 klgr. mézet kellett hagyni egy-egy méhcsalád évi élel mére, az idén pedig 15 klgr. jutott ugyanazon célra. **Hogyan** lesz ez elég a jövő májusig? Ez a méhésztárs kifejejtette a számításból, hogy a múlt évben nálam egy méhcsalád létszáma június hó végén cca 100—120 ezer lehetett, ez évben pedig nem volt több 70—80 ezernél.

Egy berlini német méhésztárshoz is eljutott az én nagy kaptáromnak a hire. **Hogyan**, miképpen? Nem tudom; de egy ott járt ismerősöm előtt úgy nyilatkozott, hogy ennek nincs jövője. Okoskodása abban csúcsosodik ki, hogy ez évben p. o. a kis kaptárok sem adtak mézfőlösleget, tehát szerinte a nagy kaptárokból teljesen ki kellett pusztulniok a méheknek. Azt elképzelni sem tudja a német sógor, hogy ebben a nagy kaptárban teljesen érvényesül a nagy méhcsalád munkaképessége, és számaránya szerint *hatványozódik*. Kétszer annyi népességgel, mint a kis kaptárbeli kis méhcsalád $2 \times 2 = 4$ -szer annyit gyűjt.

Erre vonatkozólag Gyulay Károly gazdasági vándortanár Sárospatakról ezt írja: »Hársvirágzás idejében, harmatos reggeleken megfigyeltem a méhek munkáját az egyi. és a B. kaptárookban. Mig az előbbieknél egyenként is meg tudtam számlálni a hazatérő méheket, addig az utóbbiaknál ötösével sem voltam képes meg számlálni, oly tömegekben tértek haza a munkáról.«

Messa András (Nagy-Kürtös, Nógrádmegye) méhésztársunk

pedig egy term. rajt ütött a »boconádi« kaptárba, s ez a raj a kaptár két keretsorát, vagyis 20 »boconádi« keretet (mely lépfelület tekintetében 42 egyl. félkeretnek felel meg) teljesen kiépítette, pedig ez a raj semmiféle különös gyámolításban nem részesült, sőt még mülépeket sem kapott. S ezen 20 kereten bőséges mézkészlettel ment telelőbe.

Lendvai József (Nagy-Harsány, Baranyamegye) f. évi (1903.) április hó 29-én két egyl. kaptár összes népét egyesítette egy boczonádi-kaptárba; s míg az egyl. kaptárokból maradt 26 törzse 68¹/₂ klgr mézet adott, vagyis egyenként 2·63 klgr. ot, addig a »boconádi« kaptárba egyesített két törzs — most egy törzs 12 klgr. ot. »A boconádi Szabó-kaptárral végzett kísérlet eredménye tehát messze fölülhaladja nálunk még a folyó igen-igen inséges évben is az orsz. egyesületi kaptárnál elért eredményt.«

Tehát rettentő tulhajtása volna még a nagyzás hóbortjának is, ha valaki azt merésznél állítani, hogy létezik olyan kaptár, a melyben a méhcsalád mentes az időjárás szeszélyeitől, mentes nép- és mézbeli veszteségektől. Gondolkozzunk csak a valóság határai között, és ismerjük el, hogy azért kell nekünk ilyen nagy kaptár, mert így tetemes munkamegtakarítás mellett képesek leszünk egy-egy jobb év áldásdús adományait teljes mértékben kihasználni. S mivel ez a jó alkalom nem kínálkozik minden évben, — ha megjön, — ne tűnjék el nyomtalanul, hanem juttasson a mézes bődönökbe bőségesen. Ha pedig olyan rossz év jönne reánk, miut az elmúlt, ez is megadhassa csekély fáradozásunk jutalmát.

Nálam ez évben 14 klgr. volt az átlagos eredmény, de tessék csak egy kissé becses figyelmökre méltatni a mérlegen álló kaptárról közölt májusi és júniusi kimutatást, s azonnal látni fogják a napi hordás mennyiségének roppant ingadozását, és ebben a bajok eredetét. Mert a napi gyűjtés nagy különöseit nem az akác naponkénti mézelésének különöse okozta, hanem a kegyetlen időjárás tette lehetetlenné a hordást. Hiszen egy-egy jobb napot gyönyörűen kihasználtak ezek a nagy méhcsaládok, de ilyen jó nap alig volt egy néhány. A többi szeles, esős napokon csak erőszakolták a gyűjtést, s ennek ezer, és ezer munkás méh esett áldozatul. A kis kaptárokból tenyésző méhcsaládok azért nem tudtak mézfölösleget termelni, mert a jobb napokat csekély mun-

kakéességükkel nem tudták kellőleg kihasználni; így történt meg az az eset, hogy egy méhésztársunk Zemplénmegyében még az akácvirágzás ideje alatt is kénytelen volt gyöngébb törzseit etetni.

A Hanemannféle rácscsal kezelt kis kaptárokban kifoszthatjuk és tönkretelhetjük a méhcsaládot, ha a mézkamra kiürítése után száraz nyár következik; az én kaptáromban pedig az akácvirágzás után megejtett szüret alkalmával, ha a méhcsaládnak minden tiszta mézes keretjét elszedjük is, akkor sem foszthatjuk ki azt; annyi méze marad a nagy terjedelmű fészekben, hogy elégséges az évi élelmére. A méhészkedésnek ezen rendszere tehát nem kockajáték többé, hanem a gazdaságnak biztos alapokra fektetett jól jövedelmező mellékága.

E pontnál a helyzet megvilágítására talán nem lesz érdektelen elmondani értesülesem egy részét a méhcsalád nagyrafejlődéséről, s annak munkaképességéről.

(Folyt. köv.)

Újpesten.

Id, Boczonádi Szabó Imre.

A mi dolgaink.

E czimen szoktuk vala »*dióhéjban*« közölni ügyfeleinkkel, azokat a főbb mozzanatokot, a melyek Egyesületi éltünkben történnek. S nem akarván még most változtatni a czimen maradok e mellett, egyetlen szó sem fejezhetvén ki korrektebbül, egyesületi működésünket, mint éppen ez.

Lehet, hogy az »*új idők*« ezen is változtatnak; de nem ez a mi bajunk édes testvéreim, hanem az, hogy igen-igen lágymeleg lettünk s nem jövünk kellő segítségére erdélyrészi központunknak. Legtöbben még annyit sem tesznek meg, hogy egy teljesen kész levelező lapot, egy pár szónyi nyilatkozattal vissza küldjenek, — lenne az *igen*, nem *nem*. Hivatkozással ig. választmányunk alapszabályaink 8-ik pontjára, közel negyven tagtársunk alapszabályi küldését kérte, a mit mi azért nem teljesítettünk, hogy éppen most van az, átdolgozás alatt. Hanem a jelzett pontot ide iktatjuk szószerint:

»8. § Rendes tagok azok, a kik öt évi kötelezettséggel 2 o. ért. forintot fizetnek.«

Ezzel kapcsolatosan a 66 dik §-st is citálnunk kell, mert igen sokan nincsenek tisztában ezzel se.

E cikk így szól: valamely méhészeti kör(ünk) megalakításához legalább 12 tag egyesülése kívántatik. A tagok egy, vagy

(lehetőleg szomszédos) községből valók lehetnek, de kör alakulásakor annak állandó székhelye kijelölendő és ez az anya Egyesület válaszmánya jóvá hagyása nélkül meg nem változtatható. De, hogy itt-ott köri tagnak jelentkezzék valaki ez szabályellenes. Tehát csak a jelzett föltétel mellett mondhatja valaki magát köri tagnak.

Ez a körülmény azonban új alapszabályaink szerint meg fog szünni s körül-belül 5 koronára emeltetni a rendes tagsági díj s ugy — eddigi alapszabályainktól eltérőleg — előfizetést is elfogadni évi 5 koronában.

De 4 koronánál olcsóbb hozzájárulás semmi esetben sem fog történni. Ez okozta eddig is a mi beteges anyagi állapotainkat. Azt hittük, hogy az Erdélyrészi társak özönleni fognak, ilyen kedvezmények mellett, de bizony nem jött reménylett számban s nekünk itt nem egyszer még pirulnunk is kellett naiv jószívűségünk miatt.

Olyan könnyen oda dobják némely társaink a szót: nem kell, nem leszek tagja satb. satb., hogy ha már mégis, ugy valamennyiben meg nem szoktuk volna az ilyen galuskákat, — bajunk származhatna belőle, — de így, ugy vesszük, hogy ha nem kell, nem kell s punctum.

Igen de itt, feleim komolyabb oldalára is tekintenék egy kicsit, mert ha édes erdélyrészi véreink is csak így segítenek nekünk, elapadunk, végünk lesz.

Ugy szeretném, bár egy holdnapra behozni könnyelmű társainkat központukba, hogy lássák, hogy mi mit csinálunk értük s illetve drága ügyünkért, akkor tudnák aztán igazán megbecsülni azokat a munkásokat, a kik itten mindent elkövetni iparkodnak, hogy az Egyesület tisztessége csorbulást ne szenvedjen

Erősen dolgozunk azon, hogy megillető helyzetbe hozzuk dolgainkat s biztat a remény, hogy már a februáriusi számunkban — közgyűlésünk alkalmából — tényekkel igazolható állapotokat jelezhetünk.

Közel két holdnapja, hogy gyűlés-gyűlést ér s készülődünk *érettségi vizsgálatunkra*. Mindenek előtt alapszabályainkkal s általában összes dolgainkkal. Nagyon nehéz azonban valamelyes erősen elhibázott dolgot előbbi fényében visszahelyezni, különösen akkor, mikor a rákfene éppen a megújhosodás idejében furja magát a különben is gyöngélgédő — de teljes kigyógyulással biztató testbe. De vannak, hála Istennek szakdoktoraink a kik értenek a *császárs metszéshez* s megmentik, már is megmegették a drága testet, e veszedelmes fekélytől. S így haladni fog gyorsan drága ügyünk rendeltetése felé s özönleni fognak társaink, a mint neszét veszik, hogy már nem küzdenek ügyvivőink a lét és nem lét kérdésével.

Ismételten kérjük a jelentkezéseket! S ezt teszszük azon okból, hogy előljáróságunkat aztán senki se hibáztassa azzal, hogy *»miért is nem figyelmeztetének minket bár még egyetlen egyszer.«*

A méhek terített asztala.

Benne vagyunk a tél kellős közepében, de már azok, a kik a telet megunták számitgatják, hogy már talán nincs annyi hatra, mint a mennyi eltelet.

Epedve várjuk a tavaszt Vajjon mit hoz nekünk méhészeknek? Vajjon mostoháskodni fog-e újra? Hogy a mult év mostohán gondoskodott méheinkről, azt itt Erdélyben mindnyájan tudjuk, láttuk. Még pedig oly mostohán, hogy miként egy veterán méhész társunk mondá: »25 év óta ily inséges esztendő't még nem ért, méheivel.«

De hát miért is volt a mult év oly mostoha? Hisz láttuk, hogy már március-áprilisban a méhek meglehető's legelő't kaptak, különösen ott, hol sok a gyümölcsfa. Megkezdték a virágzást a csontárok aztán a lágy maguak és így egymás után folyt a virágzása a gyümölcsfáknak 6—7 héten keresztül, oly szépen, hogy csupa gyönyörűsége volt a szemnek, a léleknek. A megfelelő idő-járás hiányzott azonban hozzá. Részint nem jártak ki hordásra a méheink, mint ezt április 10—20-ika közt tapasztaltam, hogy egy som erdő közelében felállított méhesből egyetlen egy méhecske sem látogatta a som virágát -- részint a kellő meleg hiányában ha ugyan látogatták is méhek, de nektár a virágokban nem fejlődött annyi, hogy abból gyűjthessenek, s így csakis virágport hordozhattak. Sok évi praxisom ugyan a méhészetben még nincs, de azon rövid idő alatt, a mennyiben a gyümölcsfák virágzását mint a méhek terített asztalát figyelemmel kísérem, azon tapasztalatra jöttem, hogy a gyümölcsfákra, legalább itt az Erdélyi részekben -- s különösen Kolozsvár környékén -- nem igen számithatunk. Nem azért irom azonban ezt, hogy ebből az a következtetés vonassék le, hogy gyümölcsfákat egyáltalán ne ültessünk Gyümölcsfákra a gyümölcséért szükségünk van és azonkívül, hogy ez szép anyagi hasznot hajt, a gyümölcsfákkal való foglalkozás szivben és lélekben nemesít.

Nem a gyümölcsfa a hibás, de a természetnek szeszélylye és mostoháskodása okozza, hogy a tavasz e pompás terített asztalát a méhek kihasználni nem bírják. Mi erdélyi méhészek tehát csak is a réti virágokra számithatunk, igaz ugyan, hogy erre is csak rövid időre, mert alig kezd virágozni, jön a kaszás, és ennek az asztalnak is vége. Hosszu hosszu szünet -- éppen, mint volt a gyümölcsfa és fű virágzása közt -- következik ez után a tarló virág jelentkezése s a mit a méheink télire valóra fel is szoktak használni, ha ugyan nem mutatkozik a már évek óta megszokott szárazság, a midőn a tarló virág sem fejlődhetik. Tarló virág nélkül nem telik a mézür, nem pergetünk mézet -- de sőt még a

szegény méhek télire valója sem gyűl be. Bármilyen szépen is voltak borítva virággal gyümölcsfáink s gyűjtöttek is abból bőségesen tavasszal — tarló virág hiányában volt az inséges eszterdők. A tarló virág hiánya okozza, hogy ha műméhészetünk fejlődik is, de a régi népies (parasztos) méhészet nagyon sok vidéken csaknem teljesen megszűnt.

Kolozsvár.

Gelteh Lajos.

Tapasztalatok a Boczonádi-féle kaptárról.

Azok a vélemény-nyilvánítások, melyek a Boczonádi Szabó Imre által szerkesztett nagy kaptár fölött a méhészeti szakközönyökben megjelentek, arra indítanak, hogy — mint egyike azoknak, akik az új rendszerű nagy kaptárokkal kísérletet tettek — rövid félévi tapasztalataimat — addig is, míg bővebb tapasztalatokat szerezni alkalmam lesz — közöljem e lap tisztelt olvasóival, akik talán ez iránt valamelyest érdeklődnek.

Tisztelettel hajlok meg mindenkor a tisztelt méhésztársak előtt, akik az ügy iránt viseltetett érdeklődésből a legjobb tudásukkal, minden elfogultság, gyűlölség, irigység nélkül igyekeznek az új rendszer jó tulajdonságait, esetleg hibáit megismertetni a méhésztudósokkal; sokkal többre becsülök azonban minden oly tudósítást, legyen az a rendszerre kedvező, vagy kedvezőtlen, amely kísérletezések útján szerzett tapasztalatokon alapszik; mert bizony sokszor megtörtént már, hogy a gyakorlat nem adott igazat az elméletnek. Nagyon kívánatos volna azért az ügy érdekében, ha mindazok a méhésztársak, akiknek alkalmuk volt az új rendszert tanulmányozni, szerzett tapasztalataikat e helyen közölnék.

Nem azt akarom ezzel mondani, hogy minden méhész szeresse meg az új rendszerű kaptárt, s azzal kísérletezzen; hiszen ez a kísérletezés mindig költségbe kerül, amit minden méhésznek nincs is módjában bizonytalan eredményű próbálgatások céljaira előteremteni; sőt éppen az volna óhajtásom, hogy akik már eddig tanulmányozták az új rendszert, tapasztalataikat éppen azért tegyék közzé, hogy azok alapján minden kísérletezés nélkül mindenki megismerkedhessék a rendszerrel, ennek jó, vagy rossz tulajdonságaival.

A közügy érdekében vélek cselekedni, amikor a Boczonádi-féle nagy kaptárról az idén szerzett tapasztalataim közlésére a nagyon tisztelt szerszesztő úrtól becses lapjában helyet kérek.

Amint a Boczonádi-kaptárra vonatkozó cikkek, s az e körül folyó viták fölkellették figyelmemet, igyekeztem egy Boczonádi-féle kettőkaptárt megszerezni, illetőleg megrendelni.

A kaptár folyó évi május közepén, tehát az akáczirágzás végén megérkezett Első dolgom volt alapot és tetőt készíteni hozzá, s befestve, nagyon jó, szétől védett árnyékos helyen (a Rakóczi-várbástya tövében) állítottam föl, ahol a 6 családból álló kis dúczméhesem áll.

Sokat törtem a fejemet azon, hogy miként telepítsem be a két kaptárt, hogy az mindenképpen jól sikerüljön. Végre május 26.-án hozzá fogtam a nagy munkához. A két legerősebb (tavasszal föletetett) családot kiválasztva, egyikből a négy legszebb fiasításos orsz. méretű félkeretet kivettem, dróttal új keretek felső léczéhez kötöttem, az új keretben a félkeret körül támadt nagy hézagot szabadépítkezésre hagyván. A bekötözött négy keretet más, műlépkezdéssel ellátott négy kerettel váltakozva beraktam a nagy kaptár legalsó harmadába, a másik családból az összes fiatal méhet az anyával együtt besöpörtem a 8 nagy keretre.

Másnap — bár déli órában csináltam a műrajt — azt tapasztaltam, hogy bizony a méhecskék közül sokan hűtlenek lettek a nagy kaptárhoz: nagy részük haza szállt. Hogy ezeket pótoljam, még egy egész földött fiasításos orsz. méretű keretet helyeztem be leghátulsónak a műrajhoz. 28.-án, 30.-án etettem, június 3.-án ismét etettem, mert állandóan kedvezőtlen, hűvös, szeles idő járt. Június 16.-áig a műraj a 4 műlépkezdéses keretből 3-at kiépített, sőt az új keretekbe bekötött félkereteket is részben körülépítette; fölraktam tehát az alsó harmadból a középsőbe a 8 keretet, s ezek helyére az alsó harmadba 8 műlépkezdéssel ellátott új keretet helyeztem.

Éppen a leírt módon lakoltam be a másik nagy kaptárt is, másik 2 kis családból, május 29.-én, s június 3.-án raktam föl a középső harmadba, ez alá is 8 műlépkezdéssel ellátott új keretet helyezvén, amit azonban sem ez, sem az előbb leírt család ki nem épített, sőt jóformán hozzá sem kezdett.

Volt tehát már 2 családom a nagy kettőskaptárban; büszkén mutogattam azokat érdeklődő méhésztársaimnak.

Július 7.-én Boczonádi Szabó Imre úr meglátogatott. Első dolgunk volt a 2 nagy családot megvizsgálni. Nagyot csalódtam, amikor a várt elismerés elmaradt, s mikor Szabó Imre úr a kaptár kibontása közben csak a fejét csóváltgatta, s egy csöppet sem volt megelégedve az én nagyrabecsült 2 családdal. Tanácsolta is mindjárt, hogy tekintettel az idő előrehaladottságára, s a rossz, szeles időre, föl kell a családokat javítani, s a ki nem épített kereteket el kell venni, hogy még az őszig behordhassák a szükséges téli táplálékot és hogy az elpusztulás veszélyének ki ne tegyük őket.

(Folyt. köv.)

Sárospatak.

Gynlay Károly.

Levélszokrény.

Szakközlönyünkben fönti cím alatt új rovatot nyitunk tagtársaink számára, mely rovatban szívesen adunk útbaigazító választ, felvilágosítást, vagy tanácsot a méhészet köréből vett bármely kérdésre.

Cégeket csak külön levélben nevezünk meg, ha válaszbélyeg küldetik.

Kezdő létemre múlt évben jó reménység fejében sok mülépet vásároltam, melynek egy jó része megmaradt; most már oly törékeny, hogy vágni sem lehet. Vajjon fölhasználhatom-e a nyáron vagy be kell olvasztanom?

Sz. 1904, I. 2.

A mülép hosszabb állás után és a hidegben kemény és törékeny lesz; beolvasztása azonban nem gazdaságos és nem is szükséges, még ha több éves is, mert a méhek épen olyan szívesen és szépen kiépitik — ha kellően előkészítjük — mint a frisset.

A régi mülépet meleg vízbe mártjuk vagy meleg vízben tartjuk pár perczig, mi által ismét hajlékonyná lesz, azután a vizet róla lerázzuk és ueleg szobában megszáritjuk. — Még egyszerűbben érjük el ezen eredményt azzal, ha a mülépet a napon melengetjük; törékenységét így is elvesziti és hajlékony lesz, mint a puha bőr, Mindkét esetben csak arra kell ügyelnünk, hogy a mülépet sulságosan fel ne melegítsük, nehogy elszakadjon, elalaktalanodjék, vagy elolvadjon.

ő.

Tisztelettel izeni Szerkesztőségünk

1. Derzsi Samu tagtársnak Sz.-Udvarhelyre, hogy kivánságát teljesítendi. Ugy
2. Bojanovác Kornélnak, a mint az idő enyhül.
3. Forgách Lajos szaktanárnak, tudassa, hogy mely számok hiányoznak.
4. Lóczányi Lajos Kisbér, az előfizetés hihető, hogy 8 korona lesz, a tagsági díj marad. A múlt évi folyamat azonban 4 koronáért küldjük.
5. Gáspár József igazgató Algyógy, szívesen küldjük a hiányzó számot.
6. Bölöni István igazg. Torda, nagyon szíven talált Különben mégis szíves köszöntés.
7. Szekey Győző Kassa, Turcsányi Andor és Hartviger Agoston lelkes társaknak szíves üdvözet.

8. Gazsa Sándornak, kérjük a változást tudatni, de azért nem menekülni.

9. Námeth Péter Csomonya, Léberrel közöltük.

10. Kerekes István, az alapszabály küldésre nézve sziveskedjék Lapunk más helyére pillantani.

11. Dóró Vendel s még egy pár társunkat tisztelettel figyelemtetjük, hogy legalább tekintsenek a lapok közé s arra a mi kérésünkre nyilatkozzanak.

12. Azokat a t. társainkat pedig, a kik köri tagoknak jelzik magukat, szintén e számunk egy másik helyére kérjük tekinteni. Igen olcsó tagság!

13. Albert Ödön Csik-Szereda Meg fognak érkezni bizvást a hiányzó számok

14. Pélcz Lajos, Remitia Ágoston, Basa Antal, Petelei Antal, Bereczki csendőrség, Kriscsori Zsigmond, Fodor József (Szind) társainkat igen sajnáljuk, hogy oly könnyedén visszamondják a játékot.

15. Brázai Sándor főtisztelendőt pedig kérjük, hogy többes-kével méltóztassék járulni 1 frtnál

16. Kriza Sándor veterán-társunkat is erre kérjük, az ő ügyvivő társaival

17. Azokat a köri tagtársakat pedig, pl. a Szamosujvári, Csikmegyei, Pozsonyi, Pest Pilis vidéki, Csapi, Marosvásárhely vidéki, Udvarhelymegyei, Háromszékmegyei sat. arra kérjük, ugy tömörüljenek, hogy az alapszabályoknak most is idézett pontja szerint elég legyen téve.

Különben méltóztassanak kitűzött közgyűlésünkön minél tömegesebben megjelenni, hogy újra dolgozott és jóváhagyandó alapszabályainkat igazi alapossggal csinálhassuk meg, mert Egyesületünknek élnie kell s nekünk abban egyetértő testvéri szeretettel munkálkodnunk.

Tartalom: Boldog újévet! *Szerkesztő.* — Emlékeztetés. *gy. gy.* — Januárius. *ö.* — Parasztméhészet *ö.* — A méhészet alapfeltételei. *Érdeklődő.* — A méhcsalád munkaképessége. *Id. Boczonádi Szabó Imre.* — A mi dolgaink. — A méhek terített asztala. *Gelich Lajos.* — Tapasztalatok a Boczonádi-féle kaptárról. — Levélzsekrény. — Tisztelettel izeni Szerkesztőségünk.

Nyomatott Gámán János örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-úteza 10. sz.